

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

חגיגה - ו'

1. בית הלל ובית שמאי פוטרים מראיה, קטן שאינו יכול לעלות עם אביו מירושלים להר הבית. לצורך מה פוטרים? הרי מי שהגיע עד לירושלים כנראה שיכול להגמל מאמו?
עד ירושלים העלתו אמו שחייבת בשמחה עם בעלה, מכאן ואילך רק אם יכול להגמל מאמו ולעלות עם אביו חייב.
קושיא על בית שמאי הסוברים שקטן הרוכב על אביו חייב: 'וחנה לא עלתה כי אמרה לאשה עד יגמל הנער [כ"ד חודש] והביאותיו והרי שמואל מגיל שנה כבר יכל לרכב על כתפי אביו. ותוצו: חנה הבחינה בשמואל רגישות שיחלש בדרך, לפיכך נמנעה אף היא מלעלות, אע"פ שחייבת בשמחה.
2. קטן חיגר, [לבית שמאי המחייבים את היכול לרכב] וקטן סומא, [לדברי שניהם] האם צריכים להעלותם?
באופן שלעולם לא יתרפא ודאי שפטור, שהרי כשיגדל לא יתחייב.
באופן שיתרפא הסתפקה הגמרא האם לחנכו, שהרי כשיגדל יתחייב או שאין צריך כיון שבמצבו כעת כגדול - פטור. ופשט אביי שאין צריך לחנכו.
3. לבית שמאי עולת ראייה שתי כסף ושלמי חגיגה מעה כסף. לבית הלל להיפך. ושורש מחלוקתם מי החשובה, עולה או שלמים. מה טעמיהם?
בית שמאי - עולה חשובה א. כיון שכולה לגבוה. ב. מצינו בעצרת שמרבים בעולות יותר משלמים. ובית הלל דוחים: א. אדרבה, חגיגה חשובה יותר, כיון שיש בה שתי אכילות, למזבח ולאדם. ב. אין ללמוד מעצרת כיון שאין לומדים קרבן יחיד מעצרת - קרבן ציבור.
בית הלל - חגיגה חשובה א. כיון שבשלמים נצטוו עוד לפני מתן תורה. ב. מצינו בנשיאים שריבה בהן הכתוב בשלמים יותר מבעולות.
ובית שמאי דוחים: א. גם בעולות נצטוו לפני מתן תורה. ב. אין ללמוד מנשיאים כיון שאין דנין דבר הנוהג לדורות מדבר שאינו נוהג לדורות.
4. עולת סיני - לבית הלל היתה עולת תמיד, לבית שמאי היתה עולת ראייה. אלו תנאים סוברים כב"ש? ואלו כב"ה?
הסוברים שהיתה עולת ראייה - ר' ישמעאל: כללות נאמרו בסיני, והפרטים נאמרו באהל מועד משהוקם המשכן. ולא יתכן שהקריבו 'תמיד' העולה לחובה, ללא הפשט וניתוח, כשבעתיד יתחייבו בו בהפשט וניתוח. אלא בהכרח הקריבו עולת ראייה שנעשית כרצונם. ולר"ע: אף הפרטים נאמרו בסיני ונשנו באהל מועד ונשתלשו בערבות מואב.
ולמסקנא נדחה: שהרי מצינו ברייתא: רבי יוסי הגלילי אומר עולה שהקריבו ישראל במדבר אינה טעונה הפשט וניתוח לפי שאין הפשט וניתוח אלא מאהל מועד ואילך, א"כ אף לדעת ר' ישמעאל יתכן שהיתה עולת תמיד ואעפ"כ לא נצטוו בהפשט וניתוח.
ר' אלעזר - 'עולת תמיד' העשויה בהר סיני מעשיה בסיני והיא עצמה לא קרבה, ולרבי עקיבא - קרבה ושוב לא פסקה, ואעפ"כ נאמר "הזבחים ומנחה הגשתם לי במדבר ארבעים שנה בית ישראל" [לשון שאלה] כיון שרק שבת לוי הקריבו אותה ולא כלל ישראל.
הסוברים שהיתה עולת תמיד - ר' עקיבא: שהובא לעיל.
ר' יוסי הגלילי - שלש מצות נצטוו ישראל בעלותם לרגל: ובכל אחד מעלה שאין בשנים האחרים, ראייה כולה לגבוה. חגיגה הקריבו קודם מתן תורה. שמחה נוהגת באנשים ובנשים. ומוכח שעולת ראייה לא הקריבו קודם מתן תורה.
5. נסתפק רב חסדא בפסוק 'ועלו עולות כבשים וזבחו זבחים שלמים לה' פרים' האם 'פרים' מוסב אף על העולות, למאי נפקא מינה?
מר זוטרא - לפיטוק טעמים שאם העולות היו כבשים, יש לקרא 'עולות' באתנחתא.
רב אחא בריה דרבא - לאומר הרי עלי עולה כעולה שהקריבו ישראל במדבר, האם יקריב פרים או כבשים. תיקו.